

**VALORACIÓN E IDENTIFICACIÓN DOS CRITERIOS E INDICADORES DE AVALIACIÓN NON DESENVOLVIDOS OU ESCASAMENTE DESENVOLVIDOS NAS ÁREA:
IDENTIDADE E AUTONOMÍA PERSOAL, 2º CICLO E.I.,**

CRITERIO	INDICADORES	SEN DIFICULTADE	EN PROCESO	CON DIFICULTADE
<u>BLOQUE: O corpo e a propia imaxe</u> - RECOÑECER, IDENTIFICAR E REPRESENTAR O CORPO NA SÚA GLOBALIDADE E AS SÚAS DIFERENTES PARTES.	Sinala as partes principais do seu corpo.			
	Identifica e nomea elementos de segmentos corporais.			
	Sinala correctamente partes e detalles do corpo (talón, pestanas, cellas...).			
	Sinala correctamente partes e detalles do corpo (talón, pestanas, cellas...).			
	Nomea as partes do corpo sobre si mesmo/a e sobre as outras persoas.			
	Recoñece e acepta as súas características persoais.			
	Pode describir características e circunstancias persoais.			
	Pode describir características e circunstancias persoais.			
	Fai unha descrición axeitada doutra persoa.			
	Capta e describe diferenzas e semellanzas entre persoas.			

	Logra un esbozo da figura humana, diferenciando: cabeza e corpo, brazos, mans, pernas e pes.			
RECOÑECER, IDENTIFICAR E REPRESENTAR O CORPO NA SÚA GLOBALIDADE E AS SÚAS DIFERENTES PARTES.	Chega á representación completa do esquema corporal.			
	Debuxa a figura humana respectando as proporcións.			
	Representa o esquema corporal en diferentes posicións.			
COORDINAR E CONTROLAR O SEU CORPO, AS SÚAS POSIBILIDADES MOTRICES E ADAPTALO ÁS CARACTERÍSTICAS DOS OBXECTOS, Á ACCIÓN E Á VIDA COTIÁ.	Ten unha boa coordinación de movementos.			
	Globalmente móvese con axilidade.			
	Controla o corpo en movemento, adaptando a resposta motriz ás dimensións e elementos do espazo.			
	Salta sen dificultade			
	Confía nas súas posibilidades de acción e movemento.			

	É capaz de coordinar a súa acción coa das demais compañeiras e compañeiros cando o xogo o require.			
	Mantén o equilibrio estático: sobre un pé, nas puntas...			
	Mantén o equilibrio nos desprazamentos, nos saltos...			
	Mantén o equilibrio cando transporta algún obxecto			
	Esfórzase e pon a proba a súa habilidade motriz.			
	É capaz de relaxarse con facilidade.			
	É capaz de relaxarse e descansar cando hai un ambiente propicio.			
	É capaz de relaxar segmentos independentes do seu corpo.			
RECOÑECER OS SENTIDOS E IDENTIFICAR PERCEPCIÓNS E SENSACIÓNS.	Identifica os sentidos e os seus órganos como fontes de sensacións para o descubrimento propio e do seu contorno.			
	Identifica diferentes sensacións táctiles e descríbeas.			

	Discrimina obxectos polo seu tacto: rugoso-liso.			
	Discrimina obxectos polo seu tacto: ásperosuave			
	Discrimina obxectos polo seu tacto: duro-brando.			
	Distingue temperaturas: xeado, frío, morno, quente e moi quente.			
	Identifica diferentes sensacións gustativas e descríbeas.			
	Recoñece os catros sabores fundamentais (doce, salgado, amargo e ácido).			
	Identifica diferentes sensacións olfactivas e descríbeas.			
	Recoñece olores agradables e desagradables.			
	Identifica nos olores intenso-suave.			
	Identifica diferentes sensacións visuais e descríbeas.			
	Identifica as cores: primarios e secundarios			
	Identifica diferentes sensacións auditivas, diferenciando e identificando diferentes tipos de son e a súa intensidade.			

	Discrimina silencio-son.			
	Localiza unha fonte sonora fixa, sen apoio visual.			
	Localiza unha fonte sonora en movemento, sen apoio visual.			
	É quen de manifestar verbalmente o seu agrado ou molestia ante determinadas situacións.			
	Verbaliza as súas percepcións.			
	É capaz de mostrar preferencias.			
CONSTRUÍR UNHA IMAXE POSITIVA PROPIA E ACEPTAR A SÚA IDENTIDADE, MANIFESTANDO CONFIANZA NAS SÚAS POSIBILIDADES E RECOÑECENDO AS SÚAS LIMITACIÓNS.	Recoñece e acepta as súas características persoais.			
	Ten confianza nas súas posibilidades nas tarefas habituais.			
	Ten autonomía nas accións encamiñadas á satisfacción das necesidades básicas: a alimentación, a hixiene e o coidado propio do seu contorno.			
	Mostra constantemente desexos de superación.			
	Mostra satisfacción polas súas accións e producións.			

	Gústalle facer encargos e ter responsabilidades.			
	É quen de solicitar axuda cando a precisa.			
	Amosa confianza ante persoas e situacións novas aceptando a súa axuda.			
	Actúa por iniciativa propia.			
	Ten iniciativa e intenta executala.			
	Ten en conta os riscos e inhíbese.			
	Amósase espontáneo/a nos seus comportamentos cotiáns.			
	Actúa con decisión cando realiza unha actividade ou xogo e controla os riscos.			
	Organízase de acordo coas súas posibilidades.			
	Móstrase prudente ante os desafíos.			
	Propónlle novas ideas ao grupo.			
	Persevera na realización das súas actividades e na busca de estratexias para a resolución dos problemas cotiáns.			

	Intégrase en xogos de grupo, cooperando cos demais nenos e nenas.			
IDENTIFICAR SEMELLANZAS E DIFERENZAS ENTRE AS PERSOAS VALORANDO POSITIVAMENTE A DIVERSIDADE	Verbaliza e acepta diferenzas físicas entre as persoas.			
	Non mostra actitudes discriminatorias ante as diferenzas.			
	Identifica características diferentes nun compañeiro ou nunha compañeira e adopta posturas non discriminatorias.			
	Percibe cambios físicos en si mesmo/a.			
	Percibe cambios físicos nos/as demais.			
	Identifica as características do seu sexo e participa en xogos, actividades, etc., independentemente do xénero.			
IDENTIFICAR E MANIFESTAR OS PROPIOS SENTIMENTOS, VIVENCIAS, EMOCIÓNS E COMPRENDER OS DAS DEMAIS PERSOAS	Expresa e identifica nel/a mesmo/a diferentes emocións.			
	Expresa e identifica nel/a mesmo/a diferentes estados de ánimo.			

	Accepta e amosa afecto, recoñecendo os sentimentos das demais persoas.			
	Identifica nas demais persoas estados de ánimo e emocións.			
	Amósase sensible aos sentimentos das outras persoas e préstalles axuda cando as ve en apuros			
	Progresa no control dos seus sentimentos e emocións.			
	Controla as emocións e impulsos negativos.			
	Resolve positivamente os conflitos cotiáns, regulando os seus impulsos e emocións.			
	Fai uso das posibilidades expresivas na vida cotiá.			
	Recoñece e acepta mostras de afecto das persoas adultas e de nenas e nenos.			
	Non se enfada sen motivo.			
	Contrólase e cálmase facilmente.			
	Solicita axuda para resolver conflitos			

<p><u>BLOQUE XOGO E MOVIMENTO</u> PARTICIPAR EN XOGOS, MOSTRANDO DESTREZAS MOTORAS E HABILIDADES MANIPULATIVAS CADA VEZ MÁIS AXUSTADAS.</p>	<p>Elixe con facilidade o xogo.</p>			
	<p>Coñece diferentes xogos propios de Galicia.</p>			
	<p>Propón libremente xogos novos.</p>			
	<p>É capaz de propoñer variacións pequenas nos xogos.</p>			
	<p>Soluciona autonomamente as necesidades que xorden durante o xogo.</p>			
	<p>Fai percorridos diversos mantendo o equilibrio.</p>			
	<p>Gústalle participar en xogos que supoñen exercicio motor, como carreiras ou saltos.</p>			
	<p>• É quen de coordinar a súa acción coa das compañeiras e compañeiros, cando o xogo o require.</p>			
	<p>Recolle pelotas coas dúas mans</p>			
	<p>Reproduce movementos a partir de consignas verbais (acochados, saltando...).</p>			

	Pode facer variacións bruscas na marcha ao escoitar un sinal.			
	Presenta unha boa motricidade fina			
	Abotóase correctamente			
	Manexa as tesoiras axeitadamente.			
	Realiza encaixes e quebracabezas.			
	Mostra habilidade nas construcións e na manipulación de pezas pequenas.			
	Oriéntase e localiza lugares significativos.			
	Oriéntase ben en espazos exteriores e pouco coñecidos (saídas, excursións...).			
	Segue itinerarios óptimos para se desprazar.			
	Recolle e coloca os obxectos habituais da clase.			
	Sitúa os obxectos e localízaos: diante-detrás, dentro-fóra, arriba-abaixo, preto-lonxe, enribadebaixo, primeiro-derradeiro.			

	Representa con material diverso espazos coñecidos.			
	Sabe colocar varios obxectos na mesma posición na que foron mostrados.			
	Localiza aproximadamente nun plano lugares significativos.			
PARTICIPAR EN XOGOS E ACTIVIDADES COLECTIVAS ACEPTANDO AS NORMAS QUE OS REXEN.	Intégrase en xogos de grupo.			
	Acepta ter que esperar a súa quenda.			
	Acepta as regras dos xogos.			
	Móstrase conciliador/a nos conflitos que xorden no xogo.			
	Pide perdón cando molesta ou cando lle fai dano a unha compañeira ou compañeiro.			
	Acepta os seus erros e procura mellorar a súa actuación.			
	Mantense participando nun mesmo xogo un tempo importante.			
	Supera o feito de non gañar nos xogos de competición.			
	Participa nos xogos cunha postura colaborativa e non dominante nin submisa.			

	Amosa interese polos xogos cooperativos.			
	Amosa interese polos xogos de parellas.			
BLOQUE: A ACTIVIDADE COTIÁ RESOLVER CON INICIATIVA E ACTIVIDADES DA VIDA COTIÁ, TAREFAS E ACEPTAR AS NORMAS.	AUTONOMÍA AS COLABORAR EN	Coñece e respecta as normas da escola.		
		Distingue os diferentes momentos e situacións dentro da aula e adáptase a eles.		
		Participa activamente nas actividades e tarefas.		
		Actúa autonomamente.		
		Acepta os seus erros e procura mellorar a súa actuación.		
		Acepta e cumpre coas responsabilidades que se lle asignan.		
		Defende os seus dereitos ante o grupo.		
		Respecta os compañeiros e compañeiras e persoas adultas.		
		Séntese a gusto e está adaptado/a ao ritmo da aula.		

	Entende as consignas e ségueas.			
	Amosa unha actitude positiva ante as propostas de actividade.			
	É capaz de concentrarse un tempo na mesma actividade.			
	Amósase constante na súa actividade			
	Participa e colabora nas actividades de grupo.			
	Amósase ordenado/a nas súas tarefas.			
	Esfórzase na realización das tarefas.			
	Remata as tarefas e actividades que empeza.			
	Ten unha boa capacidade para organizarse nas actividades.			
	Participa na planificación dos proxectos desenvolvidos na aula			
	Fai propostas de actividades para realizar.			
	Planifica e coordina a súa acción coa dos compañeiros e compañeiras.			
	Soluciona pequenos problemas da vida cotiá			

<p>BLOQUE: O COIDADO PERSOAL E A SAÚDE MANIFESTAR HÁBITOS DE SAÚDE, ALIMENTACIÓN, HIXIENE CORPORAL E BENESTAR UTILIZANDO ADECUADAMENTE ESPAZOS E MATERIAIS.</p>	Coida e asea as diferentes partes do corpo con axuda dunha persoa adulta.			
	Coida e asea as diferentes partes do corpo coa supervisión dun adulto.			
	<ul style="list-style-type: none"> • Identifica as necesidades dos hábitos de hixiene diario. 			
	<ul style="list-style-type: none"> • É autónomo/a no coidado de si mesmo/a. 			
	Aséase cando se sente sucio/a.			
	Emprega axeitadamente o lavabo.			
	Emprega axeitadamente o servizo.			
	Usa axeitadamente o xabón.			
	Sóase correctamente.			
	Vai só ao WC.			

	Vístese só/a.			
	Íspese só/a.			
	Mostra desgusto ou malestar cando está sucio/a ou desaliñado/a.			
	Ten interese por manter un aspecto limpo e aseado/a.			
	Come só/a sen ensuciarse.			
	Recoñece as necesidades básicas do corpo.			
	Recoñece a alimentación necesaria para a vida.			
	Ten interese por probar novos alimentos.			
	Soluciona autonomamente as necesidades que xorden na comida.			
	Amosa interese por descubrir os ingredientes e coñecer a procedencia dos alimentos.			
	Toma conciencia da necesidade de alimentarse de forma saudable.			
	Entra na aula con orde e sae da aula con orde.			
	Desprázase de forma autónoma, advertindo os perigos e amosando actitudes prudentes			

MANIFESTAR HÁBITOS DE SAÚDE, ALIMENTACIÓN, HIXIENE CORPORAL E BENESTAR UTILIZANDO ADECUADAMENTE ESPAZOS E MATERIAIS.	Coloca a roupa na súa percha.			
	Gústalle que o material de traballo estea no seu sitio			
	Ao rematar unha actividade individual, ordena o material			
	Ao rematar unha actividade de pequeno grupo, colabora para ordenar o material.			
	Ordena o que ve desordenado.			
	Procura manter limpos os espazos			
IDENTIFICAR SITUACIÓNS DE RISCO E ACTUAR COHERENTEMENTE ANTE ELAS.	Identifica situacións perigosas e evítaas.			
	Identifica obxectos perigosos adoptando as precaucións apropiadas en cada caso.			
	Amosa cautela ante situacións descoñecidas			

ÁREA DE COÑECEMENTO DO CONTORNO

CRITERIO	INDICADORES	SEN DIFICULTADE	EN PROCESO	CON DIFICULTADE
BLOQUE: MEDIO FÍSICO: ELEMENTOS, RELACIÓNS E MEDIDA -EXPLORAR OS OBXECTOS E ELEMENTOS DO CONTORNO INMEDIATO E ACTUAR SOBRE ELES. -RECOÑECER OS SEUS ATRIBUTOS E CALIDADES. -AGRUPAR, CLASIFICAR E ORDENAR ESTES ELEMENTOS E COLECCIÓN, SEGUNDO DISTINTOS CRITERIOS.	Realiza exploracións e experimentacións cos materiais que se lle ofrecen.			
	Experimenta cos obxectos e materiais para obter información e observar as reaccións.			
	Identifica as propiedades físicas empregando os seus sentidos.			
	Sabe describir algún atributo dun obxecto.			
	Compara os obxectos segundo as súas propiedades físicas.			
	Clasifica os obxectos atendendo á posesión dalgún atributo			
	Agrupar os obxectos atendendo á posesión dalgún atributo.			
	Describe propiedades e características de obxectos e coleccións con base en diversos criterios.			
	Pode reunir diversos obxectos de xeitos diferentes, cambiando o criterio de agrupamento			
	Agrupar obxectos por semellanzas			
	Pode facer comparacións a partir de semellanzas.			
	Pode facer comparacións a partir de diferenzas			

	Pode ordenar un conxunto de obxectos empregando diversos criterios sucesivamente (forma, cor, tamaño...).			
	Enumera diferenzas e semellanzas entre obxectos pola cor.			
	Enumera diferenzas e semellanzas entre obxectos pola forma.			
	Enumera diferenzas e semellanzas entre obxectos polo material.			
	Enumera diferenzas e semellanzas entre obxectos polo tamaño.			
	Recoñece con que criterio se estableceu unha colección.			
	A partir dunha colección feita cun criterio, agrupa os elementos noutras dúas ou tres seguindo un novo criterio.			
	Ordena obxectos segundo un criterio: tamaño, forma...			
	Ordena coleccións polo número de elementos que ten, de maior a menor.			
	Ordena coleccións polo número de elementos que ten de menor a maior.			
	Nunha ordenación verbaliza cal vai "antes de", "despois de", "entre".			
	É quen de introducir un elemento máis nunha colección ordenada, no lugar axeitado.			
	Recoñece o criterio de ordenación nunha colección.			
	Recoñece unidade, decena, docena, mitades, dobres,...			
	Realiza series regresivas			
EMPREGAR OS NÚMEROS PARA IDENTIFICAR, CONTAR, CLASIFICAR, INFORMARSE E ORDENAR ELEMENTOS DA REALIDADE, APROXIMÁNDOSE AO SEU VALOR NOTACIONAL E CONCEPTUAL.	Emprega os cuantificadores básicos (máis, menos, igual).			
	Interésanlle os números e o seu emprego na vida cotiá.			
	Identifica os diferentes usos e funcións dos números.			
	Fai agrupacións de obxectos atendendo a unha determinada cantidade.			
	Asocia algúns números coas cantidades que representan.			
	Representa cantidades empregando diferentes estratexias (debuxando os obxectos, raias, et.).			
	Coñece a serie numérica			

	Escribe os números convencionalmente.			
	Emprega a acción de contar como estratexia para a obtención dun dato numérico.			
	Emprega os cuantificadores para resolver problemas matemáticos por estimación (máis que, tanto como, menos que).			
	Participa en xogos de mesa sinxelos.			
	Fai uso do número en situacións funcionais e cun valor notacionalm en actividades como: realización dunha axenda de teléfonos, matrícula dos coches, calendario...			
	Fai uso do número en situacións funcionais e cun valor conceptual como: indicar as cantidades dos ingredientes dunha receita, recoller o número de nenos que asisten a unha excursión, compoñentes dun equipo...			
	Compara e ordena axeitadamente as cantidades.			
PROPOÑER E RESOLVER PROBLEMAS SINXELOS.	Resolve situacións problemáticas realizando estimacións			
	Busca estratexias para resolver situacións problemáticas.			
	Resolve situacións problemáticas localizando datos numéricos.			
	Resolve situacións problemáticas facendo reparticións.			
	Resolve manipulativamente pequenos problemas e situacións problemáticas concretas relacionados coa súa vida diaria que implican a aplicación de operacións de calculo sinxelas.			
	Realiza cálculos mentais sinxelos.			
EMPREGAR E COMPARAR MAGNITUDES DE PESO, LONXITUDE E CAPACIDADE	Realiza estimacións de medidas de peso (comparando, sopesando, observando...).			

COA FINALIDADE DE RESOLVER PROBLEMAS RELACIONADOS CON SITUACIÓNS COTIÁS.	Realiza estimacións de medidas de lonxitude (comparando, sopesando, observando...).			
	Realiza estimacións de medidas de capacidade (comparando, sopesando, observando...).			
	Realiza estimacións de medidas de tempo (comparando, sopesando, observando...)			
	Mide empregando as mans, os brazos e os pés.			
	Mide obxectos e ordénaos: máis grande que, máis pequeno que.			
	Emprega medidas arbitrarias de lonxitude (varas, cordeis...) para resolver situacións problemáticas.			
	Emprega medidas arbitrarias de capacidade (mans, cuncas, botellas...) para resolver situacións problemáticas.			
	Comproba a diferente capacidade de recipientes transvasando o seu contido			
	Identifica a capacidade de recipientes empregando diferentes unidades de medida.			
Iniciouse no emprego, en situacións significativas, de sistemas de medición convencionais, como regras, termómetros, reloxos, pesas, calendario, etc.				
- RECOÑECER ALGÚNS ASPECTOS XEOMÉTRICOS BÁSICOS –LIÑAS, PUNTOS, RECTÁNGULOS, CADRADOS, TRIÁNGULOS, CÍRCULOS, ESFERAS, CUBOS–	Explora ludicamente as propiedades e as características dalgúns corpos xeométricos elementais.			
	Recoñece algunhas figuras xeométricas: rectángulo, cadrado, círculo, triángulo.			
	Recoñece aspectos xeométricos: liña, punto.			

	Recoñece aspectos xeométricos das figuras xeométricas: rectángulos, cadrados, triángulos, círculos (lados, forma...).			
	Recoñece aspectos xeométricos da esfera e do cubo.			
	Representa as formas xeométricas básicas.			
	Asocia as figuras xeométricas coas formas presentes no seu contorno			
DESCRIBIR E REPRESENTAR DUN XEITO ELEMENTAL A SITUACIÓN DAS PROPIAS NENAS E NENOS EN RELACIÓN COS OBJECTOS E AS DE MAIS PERSOAS, USANDO VOCABULARIO TOPOLÓXICO ELEMENTAL.	Coloca os obxectos e localízaos empregando as nocións: dentro-fóra.			
	Coloca os obxectos e localízaos empregando as nocións: preto-lonxe.			
	Coloca os obxectos e localízaos empregando as nocións: abaixo-arriba, enriba-debaixo			
	Coloca os obxectos e localízaos empregando as nocións: diante-detrás.			
	Coloca os obxectos e localízaos empregando as nocións: ao lado (un lado e outro lado), no medio.			
	Emprega as nocións espaciais para explicar a localización dalgún obxecto ou persoa.			
	Representa e interpreta o espazo empregando debuxos, fotografías, planos, mapas...			
	Representa os espazos nos que se desenvolve (plano da aula, plano do centro, itinerarios...).			

	Localiza aproximadamente nun plano lugares significativos.			
USAR E COMPRENDER NOCIÓNS TEMPORAIS BÁSICAS ORDENANDO TEMPORALMENTE FEITOS REFERIDOS Á SÚA VIDA.	Realiza estimacións temporais.			
	Ordena as accións máis relevantes do día.			
	Ordena temporalmente as súas descricións utilizando correctamente as nocións: onte, hoxe, mañá.			
	Diferenza os días da semana en relación coas actividades que se fan habitualmente.			
	Capta a periodicidade dos sucesos e situacións asociadas á súa actividade.			
	Anticipa e recorda unha secuencia de eventos.			
	Pode relacionar feitos concretos cunha determinada época do ano (estacións do ano).			
	É consciente da constante repetición dalgúns feitos.			
	Asocia tempos horarios con determinadas accións (saída ao recreo, xantar, durmir...).			
	Diferenza as nocións temporais de: día-noite.			
	Diferenza as nocións temporais de: antesdespois- agora.			
	Diferenza as nocións temporais de: onte-hoxe-mañá.			

	Diferenza as nocións temporais de: pola mañá pola tarde-pola noite.			
	Iniciouse no emprego do calendario para sinalar feitos significativos da súa vida.			
BLOQUE ACHEGAMENTO Á NATUREZA - DAR MOSTRAS DE INTERESARSE POLO MEDIO NATURAL E OS SEUS CAMBIOS. IDENTIFICAR E -NOMEAR ALGÚNS DOS SEUS COMPOÑENTES, ESTABLECENDO RELACIÓNS SINXELAS DE INTERDEPENDENCIA. -MANIFESTAR ACTITUDES DE COIDADADO E RESPECTO CARA Á NATUREZA E PARTICIPAR EN ACTIVIDADES PARA CONSERVALA.	Ten curiosidade por todo o que o rodea.			
	É meticuloso/a nas súas observacións.			
	Descobre aspectos novos a través das súas observacións.			
	É quen de rexistrar as súas observacións.			
	A observación lévao a formular interrogantes e a buscar explicacións.			
	Fai preguntas sobre obxectos, situacións, persoas e fenómenos.			
	Mantén unha actitude observadora, o que lle permite ter moitos coñecementos dos elementos do medio.			
	Diferenza entre ser vivo e obxecto inerte.			
	Identifica algunha característica e función vital dos seres vivos.			
	Describe características físicas (partes, forma, cor...) e funcionais (alimentación, desprazamento...) de animais e plantas.			
Relaciona determinados animais co seu hábitat natural.				

	Valora a utilidade e a importancia dos animais e plantas para o home.			
	Coñece os coidados básicos que requiren animais e plantas para vivir.			
	Busca explicacións sobre as causas e as consecuencias de fenómenos do medio natural e dos producidos pola acción humana.			
	Sabe diferenciar e describir consecuencias de fenómenos atmosféricos habituais (sol, choiva, xeo...).			
	Gústalle participar nos proxectos e pequenas investigacións que se fan na aula.			
	Toma a iniciativa para manipular e probar solucións.			
DAR MOSTRAS DE INTERESARSE POLO MEDIO NATURAL E OS SEUS CAMBIOS. IDENTIFICAR E NOMEAR ALGÚNS DOS SEUS COMPOÑENTES, ESTABLECENDO RELACIÓNS SINXELAS DE INTERDEPENDENCIA. MANIFESTAR ACTITUDES DE COIDAD E RESPECTO CARA Á NATUREZA E PARTICIPAR EN ACTIVIDADES PARA CONSERVALA.	Formula hipóteses e contrástaas coas das outras persoas antes de pasar á realización			
	Extrae conclusións.			
	Traduce o que observou ou experimentou á linguaxe verbal ou xestual.			
	• Representa con debuxos o observado ou experimentado.			
	Relaciona as explicacións da persoa docente con experiencias concretas súas.			
	Anticipa as distintas fases dun proxecto ou acción.			
	Goza ao realizar actividades individuais e de grupo en contacto coa natureza.			

	Nas saídas, móstrase prudente e evita situacións de perigo.			
	Identifica normas básicas para a conservación do contorno.			
	É respectuoso/a co medio no que vive.			
	Amósase sensible cara á conservación e mantemento de ambientes limpos e non contaminados.			
	Adopta actitudes críticas ante prácticas que entorpecen a conservación e o coidado do medio (vertido de ríos, corta de árbores...).			
IDENTIFICAR E RECOÑECER AS DIFERENTES ETAPAS DA VIDA NAS PERSOAS E NOUTROS SERES VIVOS.	Identifica que os seres vivos seguen un ciclo vital: nacen, medran, reproducense e morren.			
	Identifica características e cambios nos procesos de crecemento e etapas de desenvolvemento das persoas e outros seres vivos.			
	Identifica as necesidades nas etapas de desenvolvemento das persoas e doutros seres vivos (alimentación, hixiene...).			
BLOQUE: CULTURA E VIDA EN SOCIEDADE - IDENTIFICAR E COÑECER OS GRUPOS SOCIAIS MÁIS SIGNIFICATIVOS DO SEU	Nomea os membros da súa familia.			
	Comprende e sabe explicar as relacións máis básicas entre familiares.			

CONTORNO CARACTERÍSTICAS ORGANIZACIÓN.	E DA	ALGUNHAS SÚA	Coñece o seu propio lugar dentro da familia			
			Coñece as persoas do seu marco social e os seus nomes.			
			Recoñece e respecta os diferentes tipos de familias.			
			Conta cousas das súas experiencias familiares.			
			É quen de transmitir mensaxes da escola á casa e da casa á escola.			
			Acepta e respecta as normas de funcionamento da aula.			
			Adapta o seu comportamento ás regras dos diferentes contextos.			
			• Da explicación do sentido das normas.			
			Coñece as rutinas da aula.			
			Recoñece o persoal que traballa nas dependencias escolares e explica a súa función.			
			Ten en conta as demais persoas nas súas accións e rutinas diarias.			
			Busca a seguridade das persoas adultas próximas e desenvolve empatía e hábitos cooperativos cos iguais.			
			Colabora co resto dos compañeiros e compañeiras na vida da aula.			
			Ten capacidade para xogar cos compañeiros e compañeiras chegando a acordos.			

	Ten capacidade para propoñer e organizar xogos.			
	Maniféstase integrador/a: comparte material, cede ante os conflitos, colabora co resto do grupo...			
	Amósase conciliador/a cando xorde un conflito.			
- IDENTIFICAR E COÑECER OS GRUPOS SOCIAIS MÁIS SIGNIFICATIVOS DO SEU CONTORNO E ALGUNHAS CARACTERÍSTICAS DA SÚA ORGANIZACIÓN.	Identifica o rol do profesor na aula.			
	Identifica o rol dos pais na súa casa			
	Gústalle compartir xogos cos compañeiros e compañeiras.			
	Asume as responsabilidades que lle son asignadas.			
	Maniféstase colaborador/a, coidadoso/a e sensible nas relacións que establece.			
	Busca a relación coa persoa docente para: contarlle as súas cousas, vivencias, pedir axuda e pedir ou comprobar información sobre temas diversos.			

RECOÑECER, IDENTIFICAR E POÑER EXEMPLOS SINXELOS DALGÚNS SERVIZOS COMUNITARIOS.	Diferenza establecementos comerciais pola súa función e polos produtos que teñen.			
	Coñece distintos oficios e recoñece o seu valor na sociedade.			
	Coñece os medios de transporte e comunicación.			
	Valora os diferentes servizos sociais e comunitarios do seu contorno (mercado, atención sanitaria, medios de transporte...).			
	Ten superados os estereotipos sexistas referidos a persoas usuarias dalgún servizo comunitario e dos profesionais que alí desenvolven os seu traballo.			
RECOÑECER ALGUNHAS MANIFESTACIÓNS CULTURAS PRÓXIMAS E DOUTRAS REALIDADES, VALORANDO A SÚA DIVERSIDADE E RIQUEZA.	Mostra interese polas celebracións ou eventos da escola, familia ou localidade.			
	Participa e recoñece as festas populares que se celebran no seu contorno.			
	• Coñece feitos, costumes e obxectos relacionados coas celebracións			
	Identifica algunhas manifestacións culturais próximas			

	Identifica e valora manifestacións culturais doutras realidades.			
	Sente curiosidade por achegarse ao coñecemento de sucesos relevantes da historia da comunidade galega, de España e do mundo.			
	Sente curiosidade por achegarse ao coñecemento de persoas relevantes da historia da comunidade galega, de España e do mundo.			

ÁREA DE LINGUAXES: COMUNICACIÓN E REPRESENTACIÓN

CRITERIO	INDICADORES	SEN DIFICULTADE	EN PROCESO	CON DIFICULTADE
<u>BLOQUE: LINGUAXE VERBAL: ESCOITAR, FALAR E CONVERSAR</u> UTILIZAR A LINGUA ORAL DO MODO MÁIS CONVENIENTE PARA UNHA COMUNICACIÓN POSITIVA CON IGUAIS E CON PERSOAS ADULTAS, SEGUNDO AS INTENCIÓNS COMUNICATIVAS.	Manifesta interese por comunicarse con outras persoas.			
	Comunícase coas persoas adultas.			
	Comunícase cos compañeiros e compañeiras.			
	Respecta as quendas de palabra e sabe escoitar.			
	Participa activamente nas conversas da aula.			

	Fai achegas coherentes ás conversas en grupo.			
	Mantén unha actitude de escoita e respecto cara ás demais persoas.			
	É quen de solicitar axuda verbalmente cando a precisa.			
	Recorda feitos e situacións vividas na clase e participa na súa narración.			
	Expresa con espontaneidade e coherencia emocións, sentimentos e vivencias.			
	É preciso nas súas explicacións.			
	Pregunta o significado das palabras.			
	Emprega con precisión o vocabulario que posúe.			
	Incorpora ao seu vocabulario as palabras novas.			
	Ten un vocabulario rico.			
	Usa frases de construción sinxela.			
	Exprésase con frases correctas e terminadas.			
	Emprega estruturas afirmativas, negativas, interrogativas, admirativas... axeitadamente e con entoación correcta			

UTILIZAR A LINGUA ORAL DO MODO MÁIS CONVENIENTE PARA UNHA COMUNICACIÓN POSITIVA CON IGUAIS E CON PERSOAS ADULTAS, SEGUNDO AS INTENCIÓNS COMUNICATIVAS.	Estrutura ben as frases: concordancia singular/plural.			
	Estrutura ben as frases: concordancia masculino/feminino.			
	Estrutura ben as frases: concordancia suxeito/verbo/complementos.			
	Fai correctamente as concordancias regulares (artigos, pronomes, verbos, adxectivos...).			
	Ten unha linguaxe fluída			
	Emprega expresións convencionais de cortesía para saudar: ola, bos días, boas tardes e boas noites.			
	Emprega expresións convencionais de cortesía para despedirse: adeus, ata mañá, ata logo.			
	Emprega expresións convencionais de cortesía para agradecer: grazas.			
	Emprega expresións convencionais de cortesía para solicitar axuda: por favor.			
	Emprega expresións convencionais de cortesía para escusarse: perdón, síntoo, desculpa.			
	Emprega axeitadamente cumprimentos socialmente establecidos na relación cos seus compañeiros e compañeiras.			
	Adecúa o seu ton de voz á situación.			

	Emprega sinais extralingüísticos (xesto, entoación, expresión) para reforzar o significado das súas mensaxes.			
COMPRENDER MENSAXES ORAIS DIVERSAS, MOSTRANDO UNHA ACTITUDE DE ESCOITA ATENTA E RESPECTUOSA.	Presta atención ás informacións que lle transmiten outras persoas.			
	Comprende instrucións sinxelas.			
	Comprende as explicacións que se dan na clase.			
	Comprende a idea central dunha explicación.			
	Comprende as ordes e consignas habituais.			
	Comprende ordes complexas que implican dúas ou tres accións consecutivas.			
	Diferenza o que son ordes, desexos e preguntas			

BLOQUE: LINGUA ESTRANXEIRA - AMOSAR UNHA ACTITUDE POSITIVA CARA Á APRENDIZAXE DUNHA LINGUA ESTRANXEIRA, INTERESÁNDOSE POR PARTICIPAR EN INTERACCIÓN ORAIS EN RUTINAS, XOGOS E SITUACIÓNS HABITUAIS DE COMUNICACIÓN.	Amosa interese por participar en interaccións orais nunha lingua estranxeira.			
	Mantén unha actitude positiva cara á lingua estranxeira.			
	Amosa interese por coñecer aspectos da lingua e cultura estranxeira.			
	Participa empregando formas non lingüísticas (xestos, accións) en actividades desenvolvidas na lingua estranxeira.			
	Gusta de participar nas actividades lúdicas propostas de imitación e repetición de sons, palabras e enunciados significativos.			
	Participa activamente nas actividades que combinan o uso da lingua e a resposta corporal implicada pola orde emitida Amosa interese por coñecer cancións e rimas noutra lingua.			
	Emprega expresións convencionais de cortesía de saúdo, na lingua estranxeira.			
	Emprega expresións convencionais de cortesía de despedida na lingua estranxeira.			
	Emprega expresións convencionais de cortesía para desculparse na lingua estranxeira.			
Emprega expresións convencionais de cortesía de agradecemento na lingua estranxeira				

BLOQUE: APROXIMACIÓN Á LINGUA ESCRITA. ACHEGAMENTO Á LITERATURA - MOSTRAR INTERESE POLOS TEXTOS ESCRITOS PRESENTES NA AULA E NO CONTORNO PRÓXIMO, INICIÁNDOSE NO SEU USO E NA COMPRESIÓN DAS SÚAS FINALIDADES. INTERESARSE E PARTICIPAR NAS SITUACIÓNS SIGNIFICATIVAS DE LECTURA E ESCRITURA QUE SE PRODUCEN NA AULA DESENVOLVIDAS POR PERSOAS LECTORAS E ESCRITORAS COMPETENTES.	Mostra interese polos textos escritos presentes no seu contorno.			
	Percibe que as palabras, escrituras indeterminadas, números, notas musicais, iconas e outros símbolos e signos convencionais teñen unha funcionalidade determinada.			
	Solicita que lle lean para obter información.			
	Formula hipóteses sobre o que pode estar escrito en diferentes textos.			
	Asocia producións escritas con significados.			
	Recoñece que os signos escritos comunican e expresan informacións.			
	Fai preguntas para coñecer o que está escrito en carteis, revistas...			
É quen de inventar e interpretar o que pon un texto deducíndoo da súa finalidade e do contexto.				

	Recoñece a funcionalidade dos textos enumerativos (localizar informacións concretas), como carteis, listas...			
	Recoñece a funcionalidade dos textos informativos (coñecer ou transmitir explicacións e informacións de carácter xeral), como noticias de prensa, correspondencia persoal...			
	Recoñece a funcionalidade dos textos literarios (entretemento e diversión), como contos, lendas, poesías...			
	Recoñece a funcionalidade dos textos expositivos (comprender ou transmitir novos coñecementos), como biografías, libros de consulta...			
	• Recoñece a funcionalidade dos textos prescritivos (regular a acción para a consecución dalgún obxectivo), como receitas de cociña, regras de xogo....			

MOSTRAR INTERESE POLOS TEXTOS ESCRITOS PRESENTES NA AULA E NO CONTORNO PRÓXIMO, INICIÁNDOSE NO SEU USO E NA COMPRENSIÓN DAS SÚAS FINALIDADES. INTERESARSE E PARTICIPAR NAS SITUACIÓNS SIGNIFICATIVAS DE LECTURA E ESCRITURA QUE SE PRODUCEN NA AULA DESENVOLVIDAS POR PERSOAS LECTORAS E ESCRITORAS COMPETENTES.	Recoñece algunha propiedade significativa dos textos enumerativos (relación co real, estrutura, modo de lectura...).			
	Recoñece algunha propiedade significativa dos textos informativos (formato, estrutura, extensión...).			
	Recoñece algunha propiedade significativa dos textos literarios (relación título contido, estrutura, personaxes...).			
	Recoñece algunha propiedade significativa dos textos expositivos (formato, estrutura, modo de lectura...).			
	Recoñece algunha propiedade significativa dos textos prescritivos (formato, estrutura, modo de lectura...).			
	Recoñece o seu nome.			
	• Recoñece o nome das compañeiras e compañeiros.			
	Percibe diferenzas e semellanzas entre palabras atendendo a propiedades cuantitativas (cantidade de letras, palabras longas e curtas).			

	Percibe diferenzas e semellanzas entre palabras atendendo a propiedades cualitativas (variedade de grafías).			
-PRODUCIR DIFERENTES TEXTOS INDIVIDUALMENTE OU EN GRUPO –CON ESCRITURA CONVENCIONAL OU NON–, INICIÁNDOSE NO USO DO TECLADO PARA A CODIFICACIÓN, CON PROPÓSITOS E INTENCIÓN DIFERENTES: RECOLLER E TRANSMITIR INFORMACIÓN, ENTRETENIMENTO.	Iniciouse no uso da escrita en situacións contextualizadas e reais.			
	No proceso de aprendizaxe da lingua escrita atópase na etapa indeterminada.			
	No proceso de aprendizaxe da lingua escrita atópase na etapa silábica sen correspondencia.			
	No proceso de aprendizaxe da lingua escrita atópase na etapa silábica-alfabética.			
	No proceso de aprendizaxe da lingua escrita atópase na etapa alfabética.			
	É respectuoso e acepta as escrituras das compañeiras e compañeiros que escriben cunha hipótese menos evolucionada.			
	Gusta de facer uso da escritura (convencional ou non) para transmitir información.			
	Gusta de facer uso da escritura (convencional ou non) para escribir un conto.			

	Reproduce, tendo en conta as diferentes etapas individuais no proceso de adquisición da lingua escrita, textos.			
	Reescribe, tendo en conta as diferentes etapas individuais no proceso de adquisición da lingua escrita, textos.			
	Recrea, tendo en conta as diferentes etapas individuais no proceso de adquisición da lingua escrita, textos.			
	Iniciouse no uso do teclado para a codificación			
GOZAR COMPARTINDO A ESCOITA E A LECTURA EN VOZ ALTA DE TEXTOS LITERARIOS: CONTOS, RELATOS, LENDAS, POESÍAS, RIMAS, ADIVIÑAS...	Escoita con atención a lectura de diferentes textos literarios: contos, relatos, lendas, poesías, rimas, adiviñas...			
	Comparte coas compañeiras e compañeiros interpretacións, sensacións, emocións e opinións tras a escoita de textos literarios.			
	Gusta de participar e compartir en incipientes faladoiros literarios.			
	Gusta de participar en xogos lingüísticos –encadeados de palabras, adiviñas, trabalinguas, onomatopeas...– acompañados de respostas corporais.			

UTILIZAR A BIBLIOTECA CON RESPECTO E COIDADADO, VALORÁNDOA COMO RECURSO INFORMATIVO E DE ENTRETENIMENTO.	Respecta e coida a biblioteca da aula.			
	Ten unha actitude activa ante a lectura.			
	Gústalle mirar e “ler” libros autonomamente.			
	Fai uso da biblioteca valorándoa como fonte de información e como fonte de pracer.			
	Fai uso da biblioteca valorándoa como espazo no que se divirte.			
BLOQUE: LINGUAXE ARTÍSTICA: PLÁSTICA, MUSICAL E CORPORAL - EXPRESARSE E COMUNICARSE UTILIZANDO MEDIOS, MATERIAIS E TÉCNICAS PROPIOS DAS DIFERENTES LINGUAXES ARTÍSTICAS E AUDIOVISUAIS	<p>Participa con interese en actividades expresivas.</p> <ul style="list-style-type: none">• Combina diferentes recursos expresivos de maneira orixinal.• Descubre as posibilidades expresivas do seu propio corpo.• Comprende os xestos e as manifestacións corporais como unha forma de comunicación.• É orixinal na súa expresión.• Gusta de explorar sensorialmente os elementos presentes no contorno.• Avisa imaxinación e iniciativa nas súas producións plásticas.• As súas producións están organizadas.• As súas producións plásticas son orixinais e creativas.• Valora e respecta as producións dos compañeiros e compañeiras.			

	<ul style="list-style-type: none">• Fai valoracións estéticas.• Emprega todas as cores.• Mestura as cores.• Fai uso de elementos da linguaxe plástica para lles dar maior expresividade ás súas producións (liña, forma, cor, textura, espazo e volume).• Explora as posibilidades plásticas e creativas de distintos materiais (papeis, cartón, arame, plástico, teas, cortiza, barro...) como recurso e medio de expresión.• Explora as posibilidades plásticas e creativas de distintos útiles (rasquetas, cepillos, esponxas, pinceis...) como recursos e medio de expresión.• Explora as posibilidades plásticas e creativas de distintos soportes (pantalla do ordenador, mesa de area, retroproxector, encerado dixital...) como recursos e medio de expresión.			
-EXPRESARSE E COMUNICARSE UTILIZANDO MEDIOS, MATERIAIS E TÉCNICAS PROPIOS DAS DIFERENTES LINGUAXES ARTÍSTICAS E AUDIOVISUAIS	<ul style="list-style-type: none">• Fai uso do debuxo como medio de expresión e comunicación de feitos, sentimentos, emocións, vivencias, fantasías, experiencias...			
Expresarse de forma autónoma e creativa sen reproducir modelos de adultos	Fai uso da pintura como medio de expresión e comunicación de feitos, sentimentos, emocións, vivencias, fantasías, experiencias...			
Promovendo a realización creativa sen "copiado" aínda que visualmente resulten menos atractivos	Fai uso da colaxe como medio de expresión e comunicación de feitos, sentimentos, emocións, vivencias, fantasías, experiencias...			

e vistosos	Fai uso do modelado como medio de expresión e comunicación de feitos, sentimentos, emocións, vivencias, fantasías, experiencias...			
	Emprega os recursos expresivos coñecidos en situacións novas.			
	Gusta de experimentar coa luz, as sombras e a cor facendo uso de lanternas, lámpadas, proxector... e descubrindo as súas posibilidades creativas e plásticas.			
	Traballa con interese con calquera tipo de material.			
	Utiliza todo o espazo gráfico.			
	Valora as diferentes obras plásticas presentes na aula e no contorno, museos e exposicións.			
	É quen de expresar a través das diversas linguaxes as sensacións e emocións que lle producen as obras plásticas.			
	Sinala gustos persoais indicando que obras lle gustan e cales non.			
	• Participa na planificación do proceso de elaboración dunha obra.			

	Realiza diferentes bosquejos na creación dunha obra, nos que vai realizando melloras.			
	Explora as propiedades sonoras do corpo.			
	Explora as posibilidades sonoras da voz.			
	Explora as posibilidades sonoras de obxectos cotiáns e de instrumentos musicais.			
EXPRESARSE E COMUNICARSE UTILIZANDO MEDIOS, MATERIAIS E TÉCNICAS PROPIOS DAS DIFERENTES LINGUAXES ARTÍSTICAS E AUDIOVISUAIS	Diferenza son e silencio.			
	Recoñece sons do contorno natural e social.			
	Reproduce esquemas rítmicos.			
	Gústalle imitar sons e ritmos diversos.			
	Participa cando se fan actividades musicais.			
	Produce sons e ritmos empregando instrumentos musicais.			
	Mostra unha actitude de atención e relaxación diante da escoita de distintas obras musicais populares, clásicas e contemporáneas.			
	• Acórdase das cancións e fragmentos de música traballados.			

MOSTRAR INTERESE POR EXPLORAR AS SÚAS POSIBILIDADES DE EXPRESIÓN E REPRESENTACIÓN, POR GOZAR COAS SÚAS PRODUCIÓNS E POR COMPARTIR AS EXPERIENCIAS CREATIVAS, ESTÉTICAS E COMUNICATIVAS.	Participa activamente nas representacións e no xogo dramático.			
	Coordina as súas accións coas das demais nenas e nenos.			
	Expresa emocións con xestos e expresións.			
	Participa activamente e goza en actividades de dramatización, xogo simbólico e outros xogos de expresión corporal.			
	Participa activamente na interpretación de cancións e xogos musicais.			
	Participa activamente na interpretación de danzas colectivas e individuais.			
	Colabora na elaboración dos elementos necesarios para a ambientación das actividades de dramatización, danzas...			
<u>BLOQUE: LINGUAXE AUDIOVISUAL E TECNOLOXÍAS DA INFORMACIÓN E DA COMUNICACIÓN</u> - UTILIZAR, NA MEDIDA DAS SÚAS POSIBILIDADES, A LINGUAXE AUDIOVISUAL E AS TECNOLOXÍAS DA INFORMACIÓN E COMUNICACIÓN COMO VEHÍCULO DE EXPRESIÓN E COMUNICACIÓN.	Demostra interese e gusto polas actividades nas que se empregan as TIC.			
	• Fai uso das tecnoloxías da información e da comunicación, na procura de información para o desenvolvemento de proxectos na aula.			
	Fai uso do ordenador na produción de textos, a través de programas de edición de textos.			

Utiliza de xeito creativo as TIC	• É quen de prender e apagar o ordenador.			
	• Manexa o rato do ordenador.			
	Identifica e usa as iconas para acceder aos programas.			
	• Recoñece a utilidade do escáner.			
	• É quen de imprimir unha creación.			
	Recoñece a utilidade da cámara fotográfica como ferramenta para captar a realidade.			
	Utiliza, na medida das súas posibilidades, as ferramentas tecnolóxicas como medios de expresión.			
	Fai un uso moderado das ferramentas tecnolóxicas.			
	Fai uso creativo das tic			